Pierwsze oddziały wojsk aljanckich przybyły na Górny Sląsk.

STAN POGODY.
Wtorek — Częściowe zachmurzanie — wiatr południowy.

NOWY ŚWIAT

„Nowy Świat" jest pismem poświęconym sprawom społeczno-politycznym i ekonomicznym polskim na wychodźtwie.

Published and distributed under Permit (No. 66) authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of New York.—By order of the President. A. S. BURLESON, Postmaster General.

Rok (Vol.) XXIII. No. 33. New York, N. Y., Wtorek, dnia 3-go Lutego, (Tuesday, February 3rd) 1920. Pojedynczy numer 2ct.

WICE-KONSULAT POLSKI W ESSEN.

POZNAŃ, 27 stycznia. — Z dniem 5 stycznia rozpoczął czynności swoje nowo utworzony wice-konsulat Rzeczypospolitej w Essen. Kancelarja wice-konsulatu znajduje się w Huyssen-Allee 80, w pobliżu głównego dworca kolejowego. Wice-konsulem jest p. L. Barciszewski. Wice-konsulat w Essen załatwiać będzie wszelkie czynności konsularne. Kompetencja jego rozciąga się na całą Westfalję i Nadrenję nieokupowaną.

GROŹNY STAN BEZROBOCIA

TOMASZÓW RAWSKI, 27 stycznia. — Roboty publicznem w naszem mieście zamykamy z braku gotówki. Sprawa uruchomienia przemysłu na martwym punkcie. Kilku tysiącom rodzin grozi głód i nędza. Zwołani na naradę przemysłowcy twierdzą, że bez pomocy rządowej w dostarczeniu surowca fabryki nie mogą być uruchomione. Przemysłowcy są chętni pracować dla G. U. Z. A. lub P. U. Z. A. P. P. bez wszelkiej korzyści, tylko za pokrycie administracji, byle narazie zatrudnić bezrobotnych. Stosunki są naprężone. Usilnie prosimy o poparcie, Magistrat, Petrokowski.

WSTRZYMANIE ZAPOMÓG DLA BEZROBOTNYCH.

NOWORADOMSK, 27 stycznia. — Dnia 15 grudnia. 1919 roku, delegat ministerjum pracy i opieki społecznej okręgu ósmego, skasował akcję niesienia pomocy dla miejscowych bezrobotnych w postaci dotychczas wydawanych dziennie 764 obiadów, obiecując wzamian zapomogi pieniężne. — Do dnia dzisiejszego bezrobotni nie otrzymują nic i sytuacja staje się bardzo groźną. Zarząd miasta wobec niskiej stawki zapomogowej prosi o natychmiastowe zarządzenie otwarcia kuchni dla bezrobotnych. Burmistrz miasta W. Starostecki, wice-burmistrz B. Sarankiewicz, ławnicy Wróblewski Oczkiewski i Ciesielski.

10 TYSIĘCY PESETÓW DLA SZACHISTY-CAPABLANKA.

MADRYT, 1 lutego. — Kubański szampion gry szachowej, Capablanka grał w klubie szachistów w Madrycie z 30 przeciwnikami naraz. Z tego Capablanca wygrał 28 partji. Za wizytę tę w Madrycie otrzymał on 10,000 pesetos.

INFLUENZA W NEW YORKU SŁABNIE.

NEW YORK, 2 lutego. — Epidemja influenzy w Metropolji zaczyna się załamywać z widoczną szybkością. W ciągu ostatnich 24 godzin naliczono tylko 3991 wypadków zasłabnięć, to znaczy, iż o cały tysiąc mniej aniżeli dnia poprzedniego.

Równocześnie liczba wypadków — śmiertelności jak na influenzę, także i na zapalenie płuc znacznie opadła. — Zdaje się, iż najgroźniejsze niebezpieczeństwo minęło.

Na okręcie "America", który przybył z Włoch, mając na pokładzie przeszło 2,000 pasażerów, zmarło w czasie podróży przez ocean 5 pasażerów na zapalenie płuc, sprawiono im pogrzeb w morzu. Po przybyciu "Ameryki" do New Yorku, zawezwany ambulans zabrał z pokładu do szpitala 5 osób chorych na influenzę.

Z Chicago donoszą, że epidemja influenzy spadła w ostatnich dniach. Na ostatnie 24 godzin naliczono 591 wypadków influenzy i 352 zapalenia płuc.

WOJSKA ALJANCKIE NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

WOJSKA ANGIELSKIE OKUPUJĄ FLENSBURG W SZLEZWIKU.

KOPENHAGA, 1 lutego. — Z Wrocławia donoszą, że przybył tu pierwszy kontyngent wojsk okupacyjnych aljanckich, przeznaczonych do pilnowania plebiscytu na Górnym Śląsku.

FLENSBURG, 2 lutego. — Około 1,000 żołnierzy angielskich przybyło do Szlezwiku, na plebiscyt; wojska te zostały stacjonowane częściowo we Flensburgu, częściowo w okolicy miasta.

Niemiecki burmistrz Todsend, na rozkaz komisji aljanckiej opuścił dzisiaj Flensburg, podczas wyjazdu jego, dworzec kolejowy strzeżony był przez wojska angielskie. Niemcy mają nadzieję, że plebiscyt w Szlezwiku wypadnie częściowo na ich korzyść i że choć jedną trzecią część tej bogatej krainy uda im się uratować dla "faterlandu".

PARYŻ, 2 lutego. — Dzisiaj przybyło tu sto wagonów z zakupionym od władz wojskowych amerykańskich materjałem wojennym dla armji polskiej. Wśród tych materjałów jest masa bielizny, skarpetek i mundurów, nadesłanych przez Amerykański Czerwony Krzyż. Nowo zmobilizowane 300,000 ludzi w Polsce, otrzyma całkowity ekwipunek amerykański, prócz tego na froncie bojowym jest już wielu żołnierzy polskich, ubranych w amerykańskie mundury. Do chwili obecnej, w skład armji polskiej wchodzi około 7,000 rodowitych amerykanów, lub obywateli amerykańskich. Najwięcej obywateli amerykańskich służy w armji generała Hallera, prócz tego, jest w armji polskiej rodowitych amerykanów, zajmujących stopnie oficerskie w różnych gatunkach broni i w eskadrach lotniczych.

AMERYKAŃSKI EKWIPUNEK DLA ARMJI POLSKIEJ.

DO PARYŻA PRZYBYŁO STO WAGONÓW Z AMERYKAŃSKIM MATERJAŁEM WOJENNYM, PRZEZNACZONYM DLA WOJSK POLSKICH.

7000 AMERYKANÓW SŁUŻY W ARMJI POLSKIEJ.

WIELKI POŻAR W NEWARKU, N. J.

SIEDEM OSÓB SPALONYCH.

200 POZBAWIONYCH DACHU NAD GŁOWĄ.

NEWARK, 2 lutego. — Wczoraj nad ranem wybuchł pożar w narożnym domu przy ulicy Camden i 15 ave. w Newarku. Zanim przybyła na miejsce straż ogniowa, płomienie objęły cały budynek. Przy wielkich wysiłkach strażaków, udało się opanować szalejące płomienie i obronić sąsiednie domy od pożaru. Ofiarą płomieni padło siedem osób: Joanna Petti, wraz z czworgiem dzieci, osiemnastoletnią córką Mabel, trzynastoletnim synem Jerzym i dwoma małoletniemi dziećmi. Oprócz tego, padł ofiarą 15-letni Franciszek Adamski, który pomimo ostrzeżeń strażaków, skoczył z 3-go piętra na ulicę, nie czekając na rozciągnięcie siatki bezpieczeństwa i poniósł śmierć na miejscu. — Mieszkańcy drugiego i trzeciego piętra prawie wszyscy ratowali się wyskakując na ulicę, ponieważ schody zostały zaraz na początku objęte ogniem.

Wiele osób potłuczonych odwieziono do szpitala.

†

Ś. p. Wanda Labus

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, że najukochańsza córka nasza, Ś. p. WANDA LABUS, po ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, dnia 1 lutego, 1920 roku, o godzinie 6.50 wieczorem, w wieku 2½ lat.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 4-go lutego, o godzinie 2-ej po południu, z domu żałoby, pod nr. 118 East 7-ma ulica, New York City.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

JÓZEF I ADELA LABUS, rodzice.

WALEC PAROWY BOLSZEWICKI.

Armja czerwona liczy 1,500,000 ludzi.

DYWIZJA WOJSK POLSKICH I WOJSKA GENERAŁA SIEMIONOWA PRZESZLI NA STRONĘ BOLSZEWIKÓW.

PARYŻ 1 lutego. — Besarabski sekretarz stanu, Bingureanu, donosi, że zwiedził on główne siły wojsk Lenina i Trockiego i jeżeli naprawdę wojska bolszewickie zechcą uderzyć na Polskę, to nikt nie jest w stanie ich powstrzymać przed zajęciem Warszawy. Według niego, Aljanci są bardzo źle poinformowani o sile armji bolszewickich i dlatego mają o niej inne zdanie. Wojska sowieckie są dziś najlepsze w świecie, nawet może lepsze aniżeli byłe wojska cesarza niemieckiego.

"Nowa armja bolszewicka jest regularnem wojskiem, pozostaje ona pod dowództwem byłych rosyjskich generałów i oficerowie jej, to wybór rozbitych armji cara i kajzera, zarazem podoficerowie to byli niemieccy sierżanci, weterani z wielkiem doświadczeniem, którzy zaprowadzili żelazną ręką dyscyplinę wojskową.

"Świat stoi w obliczu niebezpieczeństwa ze strony armji półtora miljonowej, dobrze wyekwipowanej, karnej, doskonale uzbrojonej, zaopatrzonej w ciężką artylerję, częściowo zdobytą na niemcach, częściowo zaś wykonaną w Putiłowskich arsenałach.

"Kiepsko ubrane, źle zaopatrzone i uzbrojone wojska anty-bolszewickie dowodzonych przez generałów, znanych z carskich i reakcyjnych przekonań, którzy stawali się coraz mniej popularni, wojska zostały przez bolszewicki walec parowy zgniecione i dziś armje bolszewickie są zdolne oprzeć się jakiejby nie było armji".

LONDYN, 2 lutego. — Depesza bolszewicka z Moskwy donosi, że dywizja wojsk polskich na Sybenji wymordowała swoich oficerów i przeszła do bolszewików. Równocześnie wojska generała Siemionowa przeszły na stronę czerwonych. Potwierdza się wiadomość o uwolnieniu z więzienia jenerała Judenicza na skutek interwencji przedstawicieli Francji i Anglji.

LONDYN, 2 lutego. — Depesza z Wiednia pod datą 30 stycznia donosi, że według biuletynu ukraińskiego biura prasowego, Odesę zajęły wojska ukraińskie przy pomocy nieregularnych wojsk rządu chersońskiego. W okolicach Odesy przyszło do zaciętych walk z wojskami generała Denikina, które w większości zostały wzięte do niewoli a reszta tych wojsk wypartą została do Rumunji i rozbrojoną przez władze rumuńskie.

LONDYN, 2 lutego. — Dziś wieczorem otrzymano tu depeszę bolszewicką, która donosi, że wojska bolszewickie zajęły Perekop u wejścia na Krym, w bliskości Czarnego morza. Dalej, że bolszewicy wyparli przeciwników z silnie oszańcowanych pozycji na półwyspie Changark. Przy zajęciu Niżneudińska, w rejonie Kańska, bolszewicy wzięli do niewoli dwa słowiańskie bataljony i zdobyli pięć pancernych pociągów.

Sobotnia depesza bolszewicka donosi, iż zajęli oni miasto Glodas w okolicy Elizabetgradu i szereg wsi w odległości 30 mil na zachód od tegoż miasta. Nieprzyjaciel ucieka w panicznym przestrachu dalej na Wschód.

LIST LENINA DO SOCJALISTÓW POLSKICH.

WARSZAWA, 28 stycznia. — "Z Włoch otrzymujemy bardzo rzadko wiadomości. Tylko z prasy zagranicznej — nie komunistycznej — dowiedzieliśmy się nieco o kongresie w Bolonji i wspaniałem zwycięstwie komunizmu. Winszuję Wam z całego serca jak też wszystkim innym komunistom włoskim i życzę wam największego i najlepszego powodzenia. Przykład włoskiej partji wpłynie na świat cały. Postanowienie wasze o udziale w wyborach do parlamentu burżuazyjnego wydaje mi się bardzo słusznem i przyczyni się, spodziewam się, do zakończenia waśni, powstałych na ten temat wśród komunistów niemieckich.

Nie ulega wątpliwości, że oportuniści jawni lub skryci — a jest ich dużo w socjalistycznej grupie parlamentarnej — usiłować będą obalić postanowienia bolońskie ułatwi wam inne zwycięstwa.

Ze względu na położenie międzynarodowe Włoch, proletarjat włoski ma zadanie bardzo trudne. Możliwe, że Anglja i Francja, wspomagane przez burżuazję włoską, zechcą sprowokować proletarjat włoski do przedwczesnego powstania, aby tem łatwiej je zgnieść. Lecz nie uda im się osiągnąć celu. Wspaniała praca komunistów włoskich daje rękojmię, że uda się im pociągnąć pod sztandar komunizmu cały proletarjat przemysłowy i rolny, jakoteż drobnych posiadaczy, a wówczas, przy wyborze odpowiedniej chwili z punktu widzenia położenia między narodowego, zwycięstwo dyktatury proletarjatu włoskiego będzie ostateczne.

Postęp komunistów we Francji, Anglji i na świecie całym również gwarantuje nam to".

KUPUJCIE ZNACZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE!

ŚMIERĆ LOTNIKA AMERYKAŃSKIEGO.

SAN ANTONIO, 2 lutego. — Podczas manewrów lotniczych na polach Kelley'a spadła z wysokości 50 stóp na ziemię pułkownik E. Kindley, komendant 94-ej eskadry lotniczej i poniósł śmierć na miejscu.

Przed miesiącem Kindley pełnił służbę na Long Island; w ostatnich dniach wysłany był do Texas przez komisję senatu w celu przeprowadzenia śledztwa w sprawie lotników amerykańskich, zatrzymanych na terytorjum meksykańskiem przez władze Carranzy.

RZĄD SOWIECKI DOZWALA HANDEL ZAGRANICZNY.

ROSYJSKI ZWIĄZEK KOOPERATYW OTRZYMAŁ PEŁNOMOCNICTWO.

PARYŻ, 2 lutego. — Główna kwatera rosyjskiego związku kooperatyw w Paryżu, otrzymała od rządu sowietów pełną władzę do prowadzenia handlu z innymi narodami. Oświadczenie to brzmi: — "Rząd sowiecki pozwala Unji centralnej związku rosyjskich kooperatyw wejść w stosunki handlowe z kooperatywami i firmami handlowemi zachodniej Europy, Ameryki i innymi państwami. Rząd sowiecki gwarantuje obronę towarów eksportowanych lub importowanych przez związek kooperatyw. Rząd sowietów poręcza bezpieczeństwo delegatów handlowych przyjeżdżających do Rosji, imiona których zostaną podane przez delegację rosyjskich kooperatyw zagranicą.

Związek kooperatyw wchodzi natychmiast w stosunki handlowe z firmami zagranicznemi".

ANGLJA NIE CHCE WIĘCEJ POŻYCZKI W AMERYCE.

WASZYNGTON, 1 lutego. — Sekretarz skarbu, Glass opublikował dzisiaj list od angielskiego ministerjum spraw wewnętrznych, w którym rząd angielski mówi, że niema zamiaru więcej zaciągać w Ameryce żadnej pożyczki. Jednak, co do kwestji pomocy Europie w kwocie 150,000,000 dolarów, polecanej przez prez. Wilsona, to także udział weźmie. — Sprawa akcji pomocy Polsce, Austrji i Armenji przyjdzie jutro na porządek dzienny w izbie reprezentantów. Oczekiwane są gorące debaty w tej sprawie, ponieważ rośnie opozycja wśród członków kongresu przeciwko udzieleniu pomocy finansowej Polsce.

Litwa żąda portu Kłajpedy na Bałtyku.

BERLIN, 2 lutego. — Depesza z Tylży donosi, że Litwa wystosowała do Rady Najwyższej konferencji pokojowej notę, z żądaniem przyznania Litwie rejonu Kłajpedy, z portem leżącym na Bałtyku. Oprócz tego litwini proszą o pozwolenie na wybudowanie kolei żelaznej, któraby łączyła Litwę z Kłajpedą.

SPRAWA SOCJALISTÓW W ALBANY.

ALBANY, 2 lutego. — Członek Izby stanowej, Amos zawiadomił, że przedłoży dzisiaj wieczorem rezolucję o przyjęciu na specjalne posiedzenie Ch. E. Hughes'a, jako reprezentanta nowojorskiego związku adwokatów. Istnieje wyraźna tendencja zakonczenia sprawy i poraz piąty już czynione są próby przeprowadzenia uchwały pozwalającej socjalistom na zajęcie ich miejsc w Izbie.

NA LISCIE PRZESTĘPCÓW WOJNY: BETHMAN HOLLWEG, HINDENBURG I JEDEN Z SYNÓW BYŁEGO KAJZERA.

PARYŻ, 2 lutego. — Dzienniki paryskie opublikowały listę osób, których wydania ma zażądać Koalicja od niemców. Na liście tej figurują nazwiska głównych wodzów niemieckich z czasów ostatniej wojny, a więc: Marszałek polny von Hindenburg, generalny kwatermistrz, gen. Ludendorff, poprzednik jego, gen. Falkenhayn. Belgja żąda byłego kanclerza Bethmana-Hollwegg, Anglja zaś admirała Tirpitza, marszałka Mackensena, księcia Oskara, syna cesarza Wilhelma, admirała Capelle, admirała von Scheera.. — Niemcy wysłali w ostatnich dniach do Paryża, prosząc o pertraktacje w sprawie wydania tych osób, jakie lista Aljantów zawiera. W kołach rządowych berlińskich mówią, że gdy lista ta zostanie Niemcom przedłożona, to rząd poda się do dymisji. Aljanci doręczą tę listę Niemcom dnia 10 lutego.

PAPIEŻ CHWALI HOOVER'A.

RZYM, 2 lutego. — W liście wystosowanym do p. H. C. Hoover'a, przesłanym za pośrednictwem kardynała Gibbons'a w Baltimore, papież Benedykt pisze:

"Działalność Hoover'a w dziedzinie pomocy dla dzieci i ofiar wojny, stawia go na wysokim szczeblu w historji dobroczynności chrześcijańskiej i zdobywa mu wyjątkowe uznanie ze strony narodów". — W dalszym ciągu, papież zaznacza, że trzy miljony dzieci w różnych państwach Europy oczekuje pomocy, zwraca się do szlachetności wszystkich obywateli amerykańskich, bez względu na partje i przekonania.

Wydział Krawiecki przy Stow. Mechaników Polskich zwołuje

WIELKI WIEC

Wtorek, dnia 3-go Lutego, 1920 r.

W ECHO HALL, ob. KATZA, 431 E. 6 ul. N. YORK O GODZINIE 8ej WIECZOREM, PUNKTUALNIE

Krawcy i krawczynie, operatorzy i operatorki i prasowacze, wszyscy przybądźcie, a dowiecie się bardzo ważnych rzeczy, tyczących się was wszystkich i interesowani proszeni bardzo. Członkowie Wydziału Krawieckiego winni być też i zarazem znajomych swych zaprosić. — Kilku najlepszych mówców naszych będzie przemawiać i przedstawią ważne sprawy.

Zarząd Wydziału Krawieckiego.

NOWY ŚWIAT

Owned and published daily by the Polish Daily „Nowy Świat'' Inc.

W. Kopacewicz, Pres.
W. Błażewicz, Editor.

Entered at New York, N. Y. Post office as second class mail matter.

Subscription Rates:
(Outside of New York City)
One Year $4.50
Six Months 2.50
Three Months 1.25
New York City:
Annually $7.00
Semi-annually 3.50
Quarterly 1.75

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydawniczą „Nowy Świat'' Inc.

W. Kopacewicz, Pres.
W. Błażewicz, Redaktor.

NOWY ŚWIAT
Prenumerata na prowincji.
Rocznie $4.50
Półrocznie 2.50
Kwartalnie 1.25

Prenumerata w New Yorku:
Rocznie $7.00
Półrocznie 3.50
Kwartalnie 1.75

Office: 124 E. 9th St., New York, N. Y.
Tel.: Orchard 2878.

Redakcja za ogłoszenia nie odpowiada.
Rękopisów nie zwraca.
Zmiana adresu 10 centów.

Z CHWILI.

Czytamy w jednym z pism warszawskich charakterystyczne uwagi, jak się bawiło paskarstwo w Noc Sylwestrową w stolicy Rzeczypospolitej.

„Mkną samochody przez ulice. Pędzą powozy. Ciągną tłumy wystrojonych pań i panów.

Szyby i wnętrza luksusowych restauracji płoną rzęsistem światłem.

Śmiech, wesele, swawola.

Bezczynność i użycie święcą dziś swoje gody.

Złoczynność i zdzierstwo wita Rok Nowy. Bawi się stolica Rzeczypospolitej — hula — zalewa szampanem. Bawią się jaśnie wielmożni i ciemno szubrawi.

Cudowna noc, piękna noc, wolno się bawić do rana. Jest wolność w Polsce na Nowy Rok.

Jakiś pan w sobolej czapie, w futrze olbrzymiem zatacza się od kamienic w ściek uliczny i śpiewa:

Popowna, popowna, popowna
maja...

Ty wspomnij, pripomnij,
Kak...

Ha, ha, ha, ha.

Ryczy ex-tulskij samowarszczyk, ofiara krwawej rewolucji, „gość'' Rzeczypospolitej.

Ha, ha, ha, ha.

Umilkł. Stoczył się w ściek uliczny...

Muzyka gra...''

* * *

Pomijając już orgję paskarzy, strasznem jest to zestawienie, pobytu kilkudziesięciu tysięcy rosjan w Warszawie, z sytuacją, która pcha polskę do wojny z Rosją.

Uciekinierzy i niedobitki caratu czekają w Warszawie na moment, gdy, jak zapowiada prasa narodowej [illegible] mokracji — zwycięskiearmje polskie [illegible] na rozkaz do Petrogra[illegible]''

* * *

[illegible] podczas gdy panowie paskarze korzystają z wolności... handlu, bawią się znakomicie i jak drogocenne rośliny hodują wierne służki rosyjskiej reakcji, tego samego dnia prasa warszawska podaje inną wiadomość, tej treści:

„Zaaresztowano ks. Huszno. W tym wypadku władze cywilne występowały jako organ wykonawczy kościoła katolickiego. I jakież to przestępstwo spełnił wolny obywatel niepodległej Polski, ksiądz Huszno, że bez wyroku sądowego został wolności pozbawion? Czy schwytano go na uczynku zbrodni morderstwa, lub kradzieży, czy może dowiedziono mu występnego działania zwróconego przeciw Polsce, lub może splamił się zbrodnią gwałtu seksualnego? — Nie — żadnej z tych zbrodni, usprawiedliwiających pozbawienie obywatela wolności jeszcze przed wytoczeniem mu sprawy sądowej, ksiądz Huszno nie popełnił. Zaaresztowano go poprostu za to, iż myślał, mówił i działał, wprawdzie zupełnie legalnie i uczciwie, lecz inaczej niż to się biskupom podobało.

Z żadnem z zasadniczych warunkujących życie społeczne praw, ksiądz Huszno nie stanął w kolizji, a jednak potraktowany został jak zbrodzień dlatego tylko, że oparł się urzędnikowi Rzymskiemu.

Straszne nasuwa się wobec tego pytanie na które odpowiedzieć sobie musimy, koniecznie. **Kto włada w niepodległej Polsce? czy polski** rząd i polski sejm, czy rzymscy urzędnicy?

Czy Polska rządzi się samodzielnie, czy też jest prowincją okupowaną i rządzoną przez klikadziesiąttysięczny czarny korpus rzymskich legjonistów — księży pod wodzą pretorów-biskupów?

Nie wolno w Polsce więzić bez sądu. Wszyscy ludzie miłujący wolność w Polsce powinni ująć się za nieszczęśliwym Huszną.

Jeżeli ma zatarg z biskupem, niech to rozstrzygną sądy świeckie. Biskup wszak ma władzę tylko nad tym, kto chce go słuchać. Kto zaś odmawia mu prawa rozkazywania sobie i nie chce go uznać za kierownika swego sumienia, nad tym ustaje jego władza. Może on ją dalej wykonywać w sferze oddziaływania mistycznego np. pozbawienia sakramentów lub zdjęcia święceń, lecz na życie doczesne opornego nie może i nie powinien mieć krzywdzącego wpływu.

Jak doniósł „Robotnik'', ks. Huszno chce, żeby kościół parafji Mstyczów przez tę parafję ze składek publicznych zbudowany, do tej właśnie parafji prawnie należał. Ponieważ zaś zebranie parafjalne 1918 r. 1 lutego odbyte w Mstyczowie powierzyło księdzu Husznie swą świątynię na lat 3 do sprawowania w niej obrządków kultu, przeto ksiądz Huszno słusznie chce te przyjęte przez siebie obowiązki spełniać, bez względu na to, co o tem myśli biskup. Jeżeli np. któraś parafja zechce w swej świątyni odprawiać jakieś inne obrzędy, to nikt nie ma prawa mieszać się, oczywiście, jeżeli istnieje w Polsce wolność wyznań.

Tymczasem dzieje się inaczej. Biskup zamiast konflikt z księdzem skierować na jedynie słuszną drogę sądową, posłał dla odebrania kościoła księdzu i parafji — wojsko.

Prawdziwie — po kozacku.

Ksiądz Huszno przyjechał szukać sprawiedliwości u Naczelnika Państwa, lecz przebiegli jego przeciwnicy potrafili audjencję uprzedzić i księdza kazali zamknąć.

Apelujemy do władz państwowych najwyższych, ażeby nakazały uwolnienie nieprawnie uwięzionego człowieka.

Gdy obca rzymska władza każe więzić polskich obywateli, zadając tem gwałt niepodległości naszego narodu, ten co jest tej niepodległości symbolem, jej krzewicielem, bojownikiem i zwycięskim wodzem sprawi zapewne, że gwałt ten zostanie odparty.''

* * *

A tutaj na wychodźtwie księża rzymsko - katoliccy wołają w niebogłosy:

Patrzcie ludzie co się w Polsce dzieje. „Dyktatura socjalistów i masonów'' pakuje do kozy każdego, kto się ośmieli powiedzieć słowo przeciwko Piłsudskiemu...

A tymczasem zaś jest tak, że biedni, zagrożeni i uciskani biskupi każą więzić osoby, które ich słuchać nie chcą, a tylko własnego sumienia.

Takich przykładów, jak z ks. Huszną, mamy w Polsce więcej.

Słusznie przeto w wyżej przytoczonym artykule jest żądanie, aby Naczelnik Państwa, głowa narodu i Rzeczypospolitej, przypomniał gwałcicielom praw, że w Polsce istnieje tolerancja, nietylko dla paskarzy i byłych sług carskiej Rosji.

Że papież dał niedawno Polsce dwuch kardynałów, to jeszcze z tego nie wynika, aby rządził w Polsce za ich pośrednictwem i ich biskupów.

wb.

DLACZEGO PRZEMYSŁ POLSKI JEST BEZWŁADNY?

Nad tem pytaniem zastanawia się prawie każdy człowiek świadomy, gdy zdaje sobie sprawę, że warunki do odbudowy przemysłu w Polsce wcale nie są złe, jakby się zdawało, a pod wielu względami lepsze niż w innych państwach.

Jasną i treściwą odpowiedź daje warszawski „Robotnik'' w ten sposób:

„Rząd Moraczewskiego ustąpił dnia 16 stycznia, r. 1919. Nastąpiły rządy p. Paderewskiego. Jako minister przemysłu i handlu miejsce p. Iwanowskiego, zdolnego inżyniera, pracującego od szeregu lat w wielkim przemyśle na terenie rosyjskim, zajął p. Hącia, spkulant poznański, nie mający pojęcia co to jest przemysł, nie znający w najmniejszym stopniu przemysłu Kongresówki. Niechęć wśród kapitalistów do uruchomienia przemysłu nietylko, że nie zniknęła, ale wzmogła się. Zniknął argument jeden — rządy socjalistyczne, znaleziono inny — ruch strajkowy wśród robotników, mała wydajność pracy robotnika. I ten argument został obalony przez fakty. Ruch strajkowy w Polsce nie jest silniejszy, niż zagranicą, robotnik polski jest najtańszy na świecie, wydajność robotnika polskiego w stosunku do zagranicznego jest nie niższą, ale w wielu wypadkach wyższą. Konjunktura więc dla wytwórców polskich na rynkach zagranicznych może być wspaniałą. Może się stać to, o czem nikt w Polsce nie marzy nawet, a mianowicie, że wytwór przemysłu polskiego zjawi się nietylko na rynkach wschodnich, ale i zachodnich, i co najważniejsze, że na rynkach zachodnich może bić niezwalczonych dotąd konkurentów.

Te marzenia mogłyby już być realnymi faktami dziś. Nie są jednak. Przemysł polski dalej tkwi w bezładzie.

Gdzież tkwią przyczyny tego stanu? Przedewszystkiem w fakcie, że wojna, toczona obecnie na rozkaz koalicji, a na rachunek państwa polskiego, pożera jak na naszą młodą państwowość sumy olbrzymie. Koszty wojny nie są pokrywane nadprodukcją naszą przemysłową, przemysł bowiem stoi, — nie są pokrywane nadprodukcją rolną, rolna produkcja bowiem nie zaspokaja rynku wewnętrznego, — nie są pokrywane zapasami, których nie posiadamy, — koszta wojny nie są wreszcie pokrywane dobrami i zyskami wojennemi klas posiadających, państwo bowiem polskie nie wprowadziło dotychczas ani jednego podatku, któryby poważnie dotknął te klasy. Wojnę obecną płacą szerokie masy konsumentów, płaci państwo głodem i śmiercią głodową ludu. Te sumy olbrzymie, jakie topi rząd polski w wojnie wschodniej, obciążają w sposób wprost katastrofalny państwowy, uniemożliwiają temu skarbowi szerszą akcję w dziedzinie odbudowy przemysłu.

Druga przyczyna — to, że tak powiemy, demoralizacja kapitału. Kapitał dziś niechętnie chce się angażować w przemyśle, mimo, że przemysł ten znajduje świetną konjunkturę, bowiem kapitał ulokowany w przemyśle, musi być unieruchomiony na szeregi lat. Tymczasem kapitał polski, dzięki fatalnym warunkom gospodarczym, jakie panują obecnie w kraju, dzięki temu, że handel polski jest to dziś bez wyjątku niemal pasek, a przedsiębiorstwo bankowe — to spelunka spekulantów, — znajduje dziś łatwe i mało ryzykowne, a olbrzymie zarobki w t. z. handlu i bankowości.

Potężna inicjatywa i ingerencja rządu w dziedzinie życia przemysłowego może być jedynem wyjściem z tej tragicznej sytuacji. Takich tendencji jednak dotychczas nie znajdujemy u rządu i znaleźć nie możemy — bowiem rząd obecny i jego poprzednicy jest wytworem tych samych czynników, które również wytworzyły przeszkody utrudniające odbudowę przemysłu''.

Ze sprawozdania chociażby tylko p. Hoover'a o sytuacji przemysłowej w Polsce, wiemy, że powyżej przytoczone powody, dla których przemysł Polski jest bezwładny, są bezwarunkowo słuszne.

Zaznaczamy to dlatego, że prasa wydziałowa i klerykalna, jak również rozmaici panowie na mównicach, oskarżają robotnika polskiego o lenistwo, strajki i t. p. zarzucając mu, iż on to winien, gdy fabryki stoją nieczynne w Polsce.

Spotykamy czasami coś w rodzaju oburzenia na lud pracujący w Polsce, nawet na łamach pism, które nie są reakcyjnemi, a przynajmniej na takie pozują. Dwa dni tylko trwał strajk robotników rolnych w listopadzie r. ub. a i przyjaciele paskarstwa w kraju i tutaj na wychodźtwie krzyczeli w niebogłosy, że ''parobcy i fornale zabijają wolność ojczyzny!...

Jest faktem niezaprzeczonym, że przy dobrej woli i energji mogłaby w Polsce większa część fabryk być do dzisiaj w ruchu. Konstatują to rzeczoznawcy przemysłowi zagraniczni.

Ale skoro fabrykant woli spekulować gotówką, niż kupić maszyny i surowiec, to oczywista rzecz, że sprawy przemysłu to nie rozwiąże.

Jeszcze nie jest zapóźno, jeszcze możnaby wszystko złe naprawić.

Ale z drugiej strony, słuchając nowej wrzawy wojennej od Wschodu, mimowoli trzeba się zapytać i o to: CZY NIE ZA WIELE STRACONO DROGIEGO CZASU I CZY DA SIĘ GO POWETOWAĆ? — Pragniemy być w danym razie optymistami...

(wb.

PAŃSTWOWE UROCZYSTOŚCI NOWOROCZNE.

WARSZAWA, dnia 2-go stycznia. W dzień Nowego Roku składane były Naczelnikowi Państwa życzenia noworoczne w pałacu łazienkowskim w sali audjencjonalnej.

Po wysłuchaniu w kaplicy łazienkowskiej nabożeństwa, celebrowanego przez mgr. Plewkę - Pewczyńskiego, kapelana Naczelnika Państwa, przeszedł Naczelnik Państwa do pałacu.

O godzinie 11-ej składał życzenie Naczelnikowi Państwa imieniem Sejmu Ustawodawczego p. Marszałek wraz z posłami, podnosząc w przemowie, że pragnieniem wszystkich stronnictw w Sejmie jest ciągłe, ścisłe i chętne współdziałanie nietylko czynników rządu między sobą, ale także władzy ustawodawczej z jednej, a władzy wykonawczej z drugiej strony.

Naczelnik Państwa, dziękując za wyrażone życzenia, zaznaczył, że w wielkiej wspólnej pracy nad odbudowaniem ojczyzny Sejm polski zajmie zawsze pierwszorzędne stanowisko i życzył, aby praca jego była owocną.

Z kolei składał życzenia rząd z prezydentem ministrów Skulskim na czele.

O godzinie 11 min. 30 przyjął Naczelnik Państwa korpus dyplomatyczny. Zebranych w sali Salomona przedstawicieli **korpusu dyplomatycznego dyrektor protokułu, hr. Przeździecki wprowadził do sali audjencjonalnej,** w której oczekiwał ich Naczelnik Państwa w otoczeniu rządu, polskich przedstawicieli dyplomatycznych, — chwilowo przebywających w stolicy, szefa kancelarji cywilnej, oraz adjutantów. Obecni byli: Nuncjusz apostolski, mgr. Ratti, poseł francuski Pralon, poseł amerykański Gibson, poseł belgijski van Yperseele de Strihon, poseł rumuński Florescu, poseł angielski Rumbold, radca legacyjny włoski, markiz Compans de Brichanteau (w zastępstwie nieobecnego w Warszawie posła włoskiego), charge d'affaire hiszpański Centreras, charg d'affaire duński Bigler, charge d'affaire szwedzki Danielson, wreszcie delegat rządu czesko - słowackiego Radimsky — każdy z nich wraz z personalem poselstwa. Przybyli również przedstawiciele misji wojskowych: — angielskiej — gen. Carton de Wiart, włoskiej — gen. Romei, japońskiej — kpt. Yamavaki i rumuńskiej — pułk. Baduescu.

Imieniem korpusu dypomatycznego przemówił dziekan tegoż, mgr. Ratti, dając wyraz uczuciom szczerej i serdecznej przyjaźni dla powstającej do nowego życia państwowego Rzeczypospolitej Polskiej. Nawiązując do wspomnień historycznych czasów Stasława Augusta, życzył Polsce świetnej przyszłości, nie tylko na lata najbliższe, ale na długie wieki.

Naczelnik Państwa w odpowiedzi życzył pomyślności państwom reprezentowanym przez zebranych członków Korpusu Dyplomatycznego a złączonych z Polską węzłami i tradycyjnej przyjaźni. Po wygłoszeniu przemówienia Naczelnik Państwa uciśnięciem dłoni dziękował każdemu z zebranych z osobna za złożone życzenia.

Osobno składali życzenia delegat rządu Kołczaka, oraz przedstawiciele Finlandji i Łotwy, nie akredytowani dotąd przy rządzie Rzeczypospolitej.

O godzinie 72 zgromadzili się w sali audjencjonalnej przedstawiciele władz cywilnych, państwowych i komunalnych oraz duchowieństwo wszystkich wyznań. Obecni byli: prezydent ministrów i ministrowie oraz kierownicy Centralnych Urzędów Państwowych, podsekretarze Stanu, wreszcie wyżsi urzędnicy ministrów i urzędów centralnych. Przybyli również przedstawiciele Sądu Najwyższego, Sądu apelacyjnego i Sądu okręgowego w Warszawie, przedstawiciele prokuratury przy tychże sądach, prezydjum Rady miejskiej i Magistratu miasta stoł. Warszawy, przedstawiciele Naczelnej Rady adwokackiej i Rady adwokackiej okręgowej w Warszawie. Zjawili się wreszcie reprezentanci duchowieństwa rzymsko - katolickiego, ewangelicko - augsburskiego, ewangelicko-reformowanego, duchowieństwa prawosławnego, oraz gminy wyznaniowej żydowskiej i rabinatu.

Imieniem zebranych przemówił prezydent ministrów — Skulski, życząc, ażeby Polska osiągnęła potęgę i chwałę, godną jej majestatu i aby majestat ten panował niepodzielnie w sercach wszystkich jej synów.

Naczelnik Państwa w odpowiedzi życzył, aby rząd polski wniósł możliwie silnie w społeczeństwo ducha inicjatywy dla chwały i szczęścia Ojczyzny.

O godzinie 12 min. 30 składała Naczelnikowi Państwa życzenia generalicja, przedstawiciele władz i urzędów wojskowych oraz delegacje poszczególnych pułków i oddziałów, z oficerów, podoficerów i żołnierzy złożone, wreszcie misja wojskowa francuska.

Minister spraw wojskowych generał Leśniewski imieniem zebranych złożył życzenia noworoczne Naczelnikowi Państwa, jako twórcy armji polskiej i jako temu, który dokonał jej zjednoczenia.

W odpowiedzi Naczelnik Państwa zaznaczył, jak trudnem i ciężkiem jest zadanie, które oczekuje jeszcze armję polską i życzył jej aby spełniała nadal swój obowiązek równie chlubnie jak dotychczas.

Z kolei przemówił imieniem misji wojskowej francuskiej gen. Massenet, któremu za złożone życzenia podziękował osobno Naczelnik Państwa.

O godzinie 1 po południu przyjmował Naczelnik Państwa życzenia od przedstawicieli ludności m. Warszawy, instytucji społecznych, kulturalnych, stowarzyszeń, prasy etc. Imieniem zebranych złożył Naczelnikowi Państwa po staropolsku życzenia „Do siego roku'' prezes Rady miejskiej m. st. Warszawy — p. Baliński. Naczelnik Państwa wyraził szczere podziękowanie, przyczem każda z poszczególnych delegacji miała sposobność powtórzyć osobiście życzenia noworoczne.

O godzinie 1 min. 30 Naczelnik Państwa opuścił pałac Łazienkowski i udał się do Belwederu.

NIMFA.

Nie smuć się mój chłopcze miły,
wołasz że ci ciężko, źle;
że do życia brak ochoty...
Stój, posłuchaj chwilę mnie!

* * *

Nie goń za blaskami złota,
bo to szczęścia nie da Ci.
Spojrzyj w moje modre oczy —
czy nie widzisz, co w nich lśni?...

* * *

Pójdź mój chłopcze i w me dłonie
umęczoną głowę złóż;
ból twój zciszę i ukoję
Ja, kobieta — Nimfa — Stróż!...

* * *

Nie bój się żem ja wodnica...
Kochać umiem... Rękę daj...
Prędzej... Bo życie ucieka...
A raz tylko w roku Maj!...

Kiszmet.

Biura konsulatu mieszczą się pod nr. 40 przy West 40 ulicy.

Interesanci przyjmowani są od godz. 10 rano do 1 po poł., oprócz niedziel i świąt.

Czy masz Paszport

Sprzedajemy Szyfkarty po cenach kompanicznych, na wszystkie linje okrętowe. Aplikacje na paszporty wyrabiamy bezpłatnie.

WYSYŁAMY PIENIĄDZE po dziennym kursie do POLSKIEJ POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI, tudzież do osób prywatnych. Dostarczamy własnoręczne podpisy

PRZYJMUJEMY PIENIĄDZE na książeczki procentowe i placimy 4 procent od sta.

Wszelkie informacje udzielamy bezpłatnie.

STANDARD BANK
Dawniej BANK LEDERERA
AVE. B. RÓG. 4-tej UL. NEW YORK

Do Polski

NEW YORK — GDAŃSK

"SWÓJ DO SWEGO"

PIENIĄDZE Przeszło 2,365,000, wyraźnie Dwa Miljony trzysta sześćdziesiąt pięć tysięcy Marek Polskich wysłaliśmy w miesiącu Wrześniu do Polski. Spodziewamy się jednak, że w przyszłych miesiącach wysyłać będziemy co najmniej po 10,000,000 Marek i Koron. Takie kolosalne sumy pieniędzy mogą być powierzone do wysyłki jedynie ludziom uczciwym i posiadającym zaufanie—a tacy są w naszym Zarządzie. NASZ KURS JEST NAJNIŻSZY, przez nas więc najtaniej można pieniądze wysłać. PISZCIE NIEZWŁOCZNIE PO NASZ OSTATNI KURS i po inne bardzo ważne wskazówki.

Wysyłamy pieniądze do Państwowej Kasy w Polsce do przechowania na procent.

PAKUNKI TYSIĄCE PAKUNKÓW wysłaliśmy już do Polski przez Gdańsk z zupełną gwarancyą, że do doręczenia. Na wypadek gdyby pakunek nie został doręczony waszym rodzinom, płacimy gotówką odszkodowanie. Pakunki przesyłane przez nas otrzymywane są w Polsce w przeciągu czterech tygodni. PISZCIE ZARAZ PO WSKAZÓWKI.

SZYFKARTY Sprzedajemy szyfkarty na wszystkie linie okrętowe. WYRABIAMY POLSKIE PASZPORTY, i wizujemy paszporty obcopoddanych u odnośnych Konsulów. Załatwiamy podatki osobiste tak zwane „Income Tax'' i jedynie za naszym pośrednictwem można się najprędzej dostać do Polski. Piszcie do nas po książeczkę illustrowaną zawierającą wskazówki i informacye w jaki sposób można zajechać do kraju.

NASZ ZARZĄD

Sędzia M. Bieński — Max. M. Nowak
Kongresman Jan Kleczka — Franciszek A. Piekarski
Leopold Kościński — Sędzia J. F. Sawicki
Roman L. Modrakowski — Kazimierz Żychliński

POLSKO-AMERYKAŃSKA AGENCYA OKRĘTOWA
162 EAST 23rd STREET, COR. 3rd AVENUE, NEW YORK CITY

DO KRAJU!

SZYFKARTY:

Do GDAŃSKA $117. — Okręt ''HELIG OLAV'' odchodzi 7. Lutego, a ''OSCAR'' 21. Lutego.

Do HAMBURGA $100. — Okręt ''MANCHURIA'' odchodzi 11. Lutego, a ''MONGOLIA'' 25 Lut.

Przysyłajcie natychmiast zadatki na zarezerwowanie miejsc.

Sprzedajemy Szyfkarty po cenach kompanicznych do ROTTERDAMU, FRANCJI I TRYJESTU.

Posyłamy pieniądze do Kraju po NAJNIŻSZYM KURSIE i z ZUPEŁNĄ GWARANCYĄ.

MORRIS ENGEL
POLSKI DOM BANKOWY
129 Greenwich Street, New York, N. Y.

DR. KAUFMAN żyjący od 20 lat pomiędzy Polonją, znający dobrze życie jej i choroby, którym często podlegają, Specjalista Polski w leczeniu zastarzałych chorób Mężczyzn i Kobiet, jako to. KATAR ŻOŁĄDKA, PŁUC I BRONCHITIS, ciężkie REUMATYZMU, ból serca, krzyżów, zawrót głowy, NERWOWOŚĆ, nieczystość krwi, zapalenie nerek i pęcherza, HEMOROIDY, leczy bez noża i boleści. Przyjdźcie do DRA KAUFMANA ze wszystkiemi chorobami, Wy którzy nie wyleczeni przez innych lekarzy. DR. KAUFMAN, Specjalista Wszystkich Kobiecych Chorób i AKUSZER leczy tych tylko, których osobiście bada i leczy swą własną medycyną nie przez Pocztę.

DR. KAUFMAN, 111 E. 7th St., NEW YORK.
(Obok Kościoła Polskiego, św. Stanisława B. M.)
Godziny ofisowe codziennie od 9 rano do 9 wieczór. — w niedzielę od 9 rano do 2 po południu. — Telefon: Orchard 6352.

CHORZY BEZNADZIEJNIE

Jeżeli cierpicie — nie traćcie nadziei. W New Yorku jest doktór, który ma 25 lat praktyki i w nim możecie położyć zupełne zaufanie. Doktór ten nazywa się dr. Leonard Landis 140 E. 22nd St. New York. Jest on byłym asystentem szpitala Bellevue i Lebanon. Idźcie do niego ponieważ bez pomocy nie wyzdrowiejecie nigdy; dlaczego więc odkładać? Pomógł on tysiącom. Godziny biurowe od 10 do 7. W niedzielę od 10 do 3.

DR. L. LANDIS
140 EAST 22 STREET NEW YORK, N. Y.
Pomiędzy 3rd i Lexington Ave.
Założone 25 lat temu. Przyślijcie po książeczkę.

ZAWIADOMIENIE.

Okręgowe Biuro Stowarzyszenia Mechaników Polskich, od 1-go Lutego 1920 r. jest przeniesione obecnie pod nr. 327 East 14 ulica w New Yorku na pierwsze piętro, nad Restauracyą Białego Orła. — Wszyscy zainteresowani będą łaskawi zwracać się pod nowy adres. Biuro otwarte od 9-ej rano do 9-ej wieczorem w dnie powszednie, zaś w niedziele od 10 do 12 rano.

H. BOGUSZEWSKI, Org. Okręgowy.

SETKI LUDZI UMIERA DZIENNIE NA INFLUENZĘ

Jak zwalczać tę niebezpieczną chorobę?

Zdrowy, dobrze trawiący żołądek jest podstawą zdrowia.

Wszystkie zarazki chorobotwórcze, dostają się naprzód do żołądka i stąd do krwi naszej.

Zdrowy żołądek potrafi zniszczyć tych niebezpiecznych przyjaciół, zanim zdołają nam szkodę wyrządzić.

Dlatego też każdy człowiek, szczególnie w tych niebezpiecznych czasach, powinien dbać o swój żołądek i nań zwracać baczną uwagę.

Jeżeli macie łamanie głowy, przeziębienie, dreszcze, kichanie, lub jeżeli żołądek wasz kiepsko trawi, czujecie ból, zgagę, ociężałość, niechęć do pracy i brak energji, zażyjcie

KALWARYJSKIE WINO LECZNICZE

Kalwaryjskie Wino Lecznicze jest na to wypróbowanym i najlepszym środkiem. Wydalając z ciała trujące składniki, daje wam czysty żołądek. Czysty żołądek wytwarza dobry apetyt i czystą krew, a czysta, zdrowa krew jest najlepszym pancerzem ochronnym na wszelkie choroby, a więc i na influenzę.

Miejcie zawsze pod ręką Kalwaryjskie Wino Lecznicze, bo nie wiecie chwili kiedy was lub rodzinę choroba może nawiedzić.

Cena butelki $1.50 i 6 centów podatku.
ZWRACAMY PIENIĄDZE.

Pamiętajcie że zwracamy każdy cent temu, który udowodni, że nasze Kalwaryjskie Wino Lecznicze nie jest takiem, jak piszemy.

Nadsyłajcie zamówienia pod adresem:

D. WRÓBLEWSKI & CO.
196 East 4th Street (N. S.) New York, N. Y.

Z WIECU KORPORACJI SZEWCÓW.

W ubiegłą niedzielę popołudniu, odbył się w Domu Narodowym 404 E. 15 ulica wiec korporacji polskich szewców, istniejącej pod nazwą „American Footwear Mfg. Co.", która ma swoją własną fabrykę obuwia na 6 Ave. pod nr. 35 (w pobliżu 4-ej ulicy). Wiec ten jest początkiem kampanji, którą korporacja prowadzi w celu zdobycia większego kapitału na rozszerzenie swego przedsiębiorstwa.

Oprócz dość dużej liczby członków akcjonarjuszy, osób postronnych zebrało się stosunkowo niewiele,— co przypisać należy głównie temu, że korporacja choć egzystuje przeszło dwa lata, nie reklamowała się wcale i ogół o niej dotychczas nie prawie nie wiedział.

Obszerny referat o przemyśle i handlu, tak w całym świecie, jak i w Polsce, wygłosił redaktor „Nowego Świata" ob. W. Błażewicz.

Mówił o sytuacji ogólnej różnych gałęzi przemysłowych z uwzględnieniem produkcji obuwia w Polsce i Ameryce.

Zaznaczył, że tak samo jak naród polski wśród najcięższych warunków musiał i musi walczyć jeszcze o swą wolność polityczną, również i wolność ekonomiczną, musi zdobywać drogą niezmiernych trudów i wśród przeszkód bez liku.

Ale cokolwiek byśmy mogli krytykować i potępiać, to jednak faktem jest, że polacy w walce zwyciężają i mimo różnych błędów i niedołęstwa, bodaj że więcej zdobywają, niż inne narody.

Mówca zwrócił uwagę na indywidualność narodu polskiego, która jest wybitną wszędzie i która jest także powodem, że mamy bardzo wielu wrogów.

Co do przemysłu szewskiego, referent oświadczył, że dla Polski jest on bardzo ważnym i ma wielkie widoki rozwoju na przyszłość. Kto wie, czy nie tylko rynki wschodnie, ale bodaj, że i zachodnie można będzie zdobyć. Szkoda, że dotychczas mało zostało zrobione, chociaż warunki są po temu. Dzisiaj np. można tanio nabyć fabrykę w Polsce, a posiadając odpowiedni kapitał, nie jest trudno o skóry i wogóle materjał do fabrykacji obuwia na większą skalę.

Taniość robotnika w Polsce, pozwoliłaby na importowanie taniego polskiego obuwia do wszystkich innych krajów, nie wyłączając i Ameryki.

Najlepszy np. fachowiec szewc, nie bierze więcej obecnie w Polsce niż 400 do 600 marek tygodniowo, czyli na walutę amerykańską wynosi to od 4 do 6 dolarów.

Wreszcie ob. Błażewicz wyraził zdanie, że taka korporacja jak „Footwear American Mfg. Co.", powinna po umocnieniu swego tutaj stanowiska pomyśleć o założeniu interesu w Polsce. Jest pole ogromne dla przemysłu szewskiego — zakończył mówca, a chodzi o to, żeby go umiejętnie wyzyskać. Pracowaliśmy wiek cały dla obcych, warto, aby teraz pracować dla siebie.

Szczegóły o korporacji wyjaśniali w dalszym ciągu członkowie zarządu. Okazuje się, że akcji sprzedanych dotychczas było za 10.000 dolarów. — Wartość zaś interesu w danej chwili, wynosi prawie 26.000 dolarów. Inaczej mówiąc korporacja finansowo stoi doskonale.

Ale dotąd fabryka wyrabia obuwie tylko drogie, wyłącznie najbardziej wykwintne, damskie. Obuwie to sprzedawane jest do pierwszorzędnych firm amerykańskich, a pod względem dokładności w robocie i elegancji, niema konkurencji.

Teraz jednak chodzi o to, że korporacja zamierza produkować obuwie tańsze. Do tego potrzeba maszyn, aby można konkurować z wielkimi fabrykami. Część ich korporacja już posiada, ale zamało. Dlatego więc powiększa kapitał zakładowy, w przekonaniu, że na miejscu stać i zadawalać się tym co istnieje, nie byłoby poprostu rozsądnem, biorąc rzecz ze stanowiska czystego interesu. Interes jest solidny. Puszczony pełną parą może zatrudnić najmniej 100 robotników i produkować 1000 par obuwia dziennie. Fabryka nie jest na księżycu lub Marsie, lecz każdy kto pragnie może ją zwiedzić, gdy uda się pod adres wyżej wskazany.

Na wniosek ob. Lewandowskiej, zebrani złożyli na dzieci polskie przeszło 10 dolarów, co razem z 3 dolarami przeznaczonemi dla mówcy, zarząd postanowił odesłać do Ligi Kobiet w Polsce.

Obecni na sali, a nie należący dotychczas do korporacji zakupili akcji na paręset dolarów. X.

4,875

wypadków influenzy w przeciągu dnia w zeszłym roku, około tego czasu, tylko w New Yorku było zaraportowanych przez wydział zdrowia.

Wszyscy pamiętamy tę okropną chorobę i obecnie musimy wystrzegać się powtórzenia. Influenza zwykle atakuje ludzi, których organizm jest osłabiony i nie mają siły odpornej w swej krwi.

Do tego musimy zaopatrzyć krew, muskuły, nerwy, kości i cały organizm w pierwiastki odżywcze, które zawiera słynny Elixir PARTOGLORY. To wzmocni wasz organizm i da wam siłę odporną przeciw Hiszpańskiej Influenzie lub jakiej innej sercowej chorobie.

Dziesiątki tysięcy używało PARTOGLORY z bardzo zadowalniającym skutkiem i zachowali wdzięczność za to. Wy także będziecie czuli to samo. Spróbujcie 5 butelek i przekonajcie samych siebie, kosztują tylko $5.00. Pojedyncza butelka Partoglory kosztuje $1.25. Piszcie dziś bez straty czasu, wprost do Apteki Partosa, 160—2nd Ave. New York, N. Y.

CZYTAJCIE "NOWY ŚWIAT"
Najświeższe wiadomości z Polski, Ameryki i całego świata!

Hej Kto Polak!

CZY JUŻ SIĘ NAMYŚLIŁEŚ CO MASZ ROBIĆ? JEDZIESZ DO KRAJU, LUB CHCESZ TAM WYSŁAĆ PIENIĄDZE? JEDNO LUB DRUGIE, ZRÓB TO PRZEZ

"POLAKA"

— MY JESTEŚMY NIMI —

SPRZEDAJEMY SZYFKARTY I WYSYŁAMY PIENIĄDZE SZYBKO WEDŁUG NAJTAŃSZEGO DZIENNEGO KURSU I Z

PEŁNĄ GWARANCJĄ

POMAGAMY JADĄCYM DO KRAJU W WYBIERANIU PASZPORTÓW. — WYSYŁAMY PAKUNKI DO KRAJU. — ZAŁATWIAMY WSZELKIE SPRAWY.

— Usługa Najrzetelniejsza —

W KAŻDEJ POTRZEBIE ZGŁASZAJCIE SIĘ LUB PISZCIE DO NAS:

KLOUDA i LEŚNIAK
520 E. 6th Street NEW YORK, N. Y.

PREZENTY DARMO WYŚLEMY KAŻDEMU

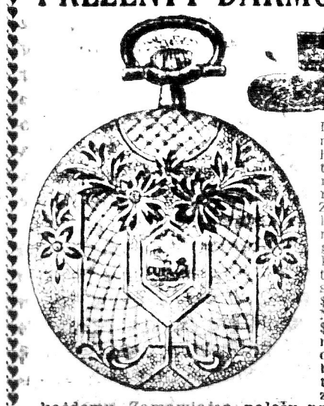

Brzytwę "Gold Medal" zrobioną z najlepszej angielskiej stali, pięknie wykończoną gwarantowaną, używaną przez balwierzy; brzytwę tę poślemy każdemu darmo, kto zamówi u nas ZEGAREK KOLEJOWY z werkiem szwajcarskim o 17 kamieniach grubo złocony z pełną gwarancyą. Zegarek ten znakomicie uregulowany z kopertami pięknie grawirowanemi. Zegrki te są sprzedawane w sztorach od $21.00 do $45.00. U NAS ZEGAREK TEN DOSTANIECIE PO CENIE FABRYCZNEJ ZA $8.75, a w prezencie oprócz gwarantowanej brzytwy dodamy wam jeszcze pierścien złocony (Gold Filled) z rzeźbą kobiety. Oferta ta jest na czas krótki zatem pośpieszcie się z nadesłaniem swego zamówienia. Gwarantujemy zadowolenie każdemu. Zamawiając, należy przysłać $1.00 zadatku a resztę dopłacicie przy odbiorze zegarka i prezentów. Adresujcie:

AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Dept. A25,
P. O. BOX 1034 NEW YORK N. Y.

INFORMATOR POLSKICH ZAKŁADÓW HANDLOWYCH I PRZEMYSŁOWYCH.

B. ŻELSKI. — Polska Księgarnia. Sprzedaż hurtowna i detaliczna. Katalog wysyłam bezpłatnie. — 150 East 7th St., New York.

JEDYNY POLSKI SKŁAD w NEW YORKU. Gramofony, rekordy. B. Maruszewski. 335 E. 14th St. New York
NAPRAWIAMY GRAMOFONY.

GRZEGORZ SZWARYCZEWSKI dostarcza doborowej muzyki na wszelkie okazje, oraz udziela lekcji na skrzypcach.
213 East 7-ma ulica, New York City.

EUGENJUSZ HECK
Polski Zakład Fryzjerski. Ostrzenie sprzedawanie brzytew. Stawianie Baniek. — 131 E. 7-ma ulica, New York.

POLSKI SKŁAD KSIĄŻEK, Pocztówek, własnego nakładu, Kalendarzy na rok 1920, artykułów religijnych, brzytew gwarantowanych, pasków. i t. d. Katalogi wysyłamy na żądanie. F. FORTUNA, 422 East 9th St., New York City.

Polska Fabryka SKRZYPIEC pod nazwą THE UNION VIOLIN SHOP Skład Hurtowny i Detaliczny
Wszelkie przybory w zapasie. Roboty artystycznie wykonane. Przyjmuje obstalunki na większe ilości po cenach umiarkowanych.
FRANCISZEK GIBAS, właściciel.
127 E. 7th St., New York, N. Y.

JAN W. SUPEL
KONTRAKTOR INSTALACJI ELEKTRYCZNYCH. GŁÓWNE BIURO: QUEENS BOULEVARD and WOODHAVEN AVE., ELMHURST, L. I.
TELEFON: NEWTON 1031—J.

Tel. 5896 Stuyvesant.
RESTAURACJA WAWEL
317 East 13th St. New York, N. Y.

P. Śląski. Felix Phonograph and Supply Co., 139 Ave. A. róg 9 ul. New York. Hurtowny skład gramofonów, motorów i rekordów. Przyjmujemy wszelkie reperacje gramofonów.

Kwarciański i Wolinin. Polscy Pogrzebowi przy parafji św. Stanisława B. M.—123 East 7 ul. New York. Telefon: Orchard 729.

W. A. Wołyniec dostarcza doborowej muzyki na wszelkie okazje. 445 E. 6 ulica, 2 piętro, New York.

J. GADZIALA
Obecny Skrzypek w Kriens Symphony Orchestra (100 ludzi) udziela lekcji na skrzypcach, fortepianie oraz na dętych instrumentach, początkującym i awansującym. Ceny niskie.
288 E. 10-ta ULICA, NEW YORK.

Zakład Kwiaciarski świeżych kwiatów Jana Falowskiego, 229 Ave. A. róg 14 ul. New York.

J. POL
Pierwszorzędna Pracownia Krawiecka. 120 East 7. ul., New York.

J. CIOLKA.
Polskie informacyjne biuro. — Wysyłka pieniędzy do wszystkich części kraju i sprzedaż szyfkart na wszystkie linje okrętowe. Sprawy notarjalne. — 144 E. 7 ul. New York.

ARTYSTYCZY ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY, 278 E. Houston ul. N. York. wykonuje wszelkie prace w zakres fotograficzny wchodzące. Zdjęcia osób pojedynczych, grup weselnych, towarzystw, oraz fotografji paszportowych po cenach umiarkowanych.
Franciszek X. Wazeter Adwokat.
130 E. 7 ul. New York. Tel. Orch. 2533.

Fr. W. Matylkiewicz. Jedyny polski Zakład Jubilerski, 188 E. 7 ulica, New York City.

POLSKA PIEKARNIA I RESTAURACJA,
159—8-ma Ave. w New Yorku.
(Róg 18-ej ulicy)
L. Kaczmarski, W. Błażewicz, właśc.

JAN MACHCZYŃSKI, Reperacja obuwia. 644 E. 13 ulica, New York.

W. Bialski, Skład lekarstw i księgarnia, 125 E. 7 St, New York City.

FABRYKA GRAMOFONÓW, Krotofel, Pocztówek, Krzyżów i Kalendarzy. Hurtowna Sprzedaż. Drukarnia i Księgarnia. Dobry rabat dla agentów i sztorników. White Eagle Progress House, 185 Ave. A. New York.

NOWY POLSKI ZAKŁAD MASARSKI
Wielki wybór wędlin, szynek kiełbas i innych produktów spożywczych. Ceny nadzwyczaj niskie. Poleca się łaskawej pamięci Szan. Polonji, Bracia SAPETA, 189 Ave. A. (pom. 11 i 12 ul. New York City.

Brooklyn-Williamsburg

A. WYDRYNSKI, 187 Bedford ave. Wmsburg, Brooklyn. Polski Skład.— Cukierki, cygara, zabawki dla dzieci, gazety i przybory do pisania.

S. SKONIECZNY i W. GERWATOWSKI. Jedyny Polski Skład Obuwia na 5-ej Ave., nr. 640 w South Brooklynie. Wszelki wybór obuwia męskiego, damskiego i dziecięcego.

SWÓJ DO SWEGO!
POLSKA AKCYJNA SPÓŁKA HANDLOWA
posiada artykuły groseryjne i delikatesen. Ceny umiarkowane.
127 Wythe Ave., róg 8-ej ulicy.
75 Grand St., róg Wythe Ave.
199 Bedford Ave., róg 6-ej ul.

BROOKLYN - GREENPOINT.

W. ADAMSKI
Polski Skład Obuwia
192 Driggs Avenue,
Brooklyn. - naprzeciw polskiego kośc.

Polski Fotograf, Alexander Studio, 795 Manhattan Avenue, Brooklyn.— Telefon 2215 Greenpoint.

Jedyny Aptekarz polak, Notarjusz Publiczny. A. S. BACZYŃSKI, 178 Driggs ave., Tel. Gpt. 543. Brooklyn.

Polski skład kufrów i walizów. — W. SERAFINOWICZ, 273 Driggs av. Greenpoint-Brooklyn.

S. KRUSZEWSKI
Jedyny Polski Złotnik, który wyrabia ładne biżuterje. — Proszę swoich Rodaków, odwiedzić mój zakład.
187 Kent Street, Brooklyn, N. Y.
(Greenpoint)
CENY UMIARKOWANE.

Polski Skład Obuwia. "White Eagle Retail Shoe Store, Incorporated, 577 Manhattan Ave., Brooklyn.

W. SZYMANSKI—STRASINSKI, Polski sklep galanteryjny. Dry Goods Store. 143 Driggs Ave. Brooklyn. Wybór bielizny i dziecięcych ubranek.

A. WIECZKIEWICZ, 182 Driggs Ave., Brooklyn. Sklep galanteryjny, wszelki wybór bielizny męskiej, damskiej i dziecięcej.

Dr. A. H. Chałupska
DENTYSTKA
1207 — 50-ta ul. Brooklyn, N.Y.
West End subway obok stacji subwajowej.

AUTOMOBILOWA
TECHNICZNA SZKÓŁA I FABRYKA
Pełny kurs polski i polsko-angielski przy osobistym doglądzie nauczyciela
L. TYCHNIEWICZA & CO.

Nauka sestawiania, rozbierania, reperacji, jazdy, rysunków i wszelkich niedokładności w motorach. Nie porównujcie naszej Szkoły z innemi. Przyjdźcie osobiście i obejrzyjcie naszą szkołę nim wstąpicie do drugiej. Gwarantujemy nauczyć każdego. Dajemy dyplomy. Odpowiadamy na listy.
L. TYCHNIEWICZ & CO.
601 East 17th Street. New York City.

ROSALIE F. JANOER,
Polska Adwokatka
zawiadamia o przeniesieniu swego biura pod 302 Broadway, gdzie będzie przyjmować prowadzenie spraw sądowych we wszystkich cywilnych i kryminalnych sądach.
— PORADA DARMO —
będzie udzielana biednym kobietom na 192 E. 4 ul. od 7 do 9 wieczorem, codziennie, oprócz poniedziałków, i piątków. W niedziele od 11 do 2-ej po poł.

POLSKIE BIURO ADWOKACKIE
Zawiadamiamy, że przeprowadziliśmy filję naszego biura adwokackiego pn. 116 East 7th Street, w New Yorku. — Załatwiamy wszelkie sprawy cywilne i kryminalne we wszystkich sądach.
Godziny biurowe od 9-ej rano do 9-ej wieczorem. — Tel. Forsyth 9930.
POST & HORN
Załatwiamy wszelkie sprawy odnoszące się do podatku dochodowego.

INFLUENZA

Ten okropny niszczyciel zjawił się znowu. Jedyny sposób zabezpieczenia się przed tą chorobą, jest trzymać żołądek i krew Waszą w czystości.

HOFFMAN BITTER WINE

Reguluje wasze jelita, czyści żołądek, przeczyszcza krew, usuwa bóle głowy, daje dobry apetyt, spokojny sen, wzmacnia nerwy, daje wam siłę i odporność w całem ciele, i w ten sposób czyni was odpornymi na wszelkie choroby. Szczególnie rekomendowany dla słabych ludzi.

ŻĄDAJCIE TYLKO

HOFFMAN BITTER WINE

NIE PRZYJMUJCIE ŻADNYCH PODRÓBEK

Cena $1.25 flaszka, 6 flaszek $6.50, 12 flaszek $12.00. Do nabycia w aptekach, ogólnych sklepach lub wprost od wyrabiaczy i fabrykantów:

PORTONOL DRUG & CHEMICAL CO.
220 NEW MAIN STREET, YONKERS, N. Y.

KUPUJCIE ZNACZKI OSZCZĘDNOŚCIOWE!

KRONIKA MIEJSCOWA.

3 — Wtorek, Błażeja
4 — Środa, Anogarego

ZECERZY WYGRALI STRAJK.

Na konferencji, jaka się odbyła przed kilku dniami, pomiędzy przedstawicielami unji zecerów tak zw. Typographical Union i właścicielami zakładów drukarskich w Nowym Yorku, przyszło do porozumienia co do podwyżki płacy robotnikom.

Jeszcze we wrześniu w zeszłym roku, zecerzy wyszli na strajk, żądając 9 dolarów podwyżki i 44 godzin pracy w tygodniu. Właściciele drukarni odmówili tym żądaniom i po kilku tygodniach trwającego strajku część robotników powróciła do pracy. Większość jednak pozostała na strajku i przez ten czas robotnicy ci pracowali w innych robotach.

W końcu właściciele drukarń widząc iż reszta robotników nie powraca do pracy, chcąc nie chcąc musieli zacząć pertraktację z unją, która zakończyła się zwycięstwem robotników.

Obecnie przeszło 6000 zecerów otrzyma podwyżkę 9 dolarów, czyli że płaca tygodniowa będzie 45 dolarów.

Kontrakt, jaki robotnicy zawarli z właścicielami obowiązuje do 1 maja przyszłego roku.

EPIDEMJA INFLUENZY

Wbrew przepowiedniom lekarzy, influenza nietylko że nie ustaje, ale szerzy się i przybiera groźne formy epidemji.

Zwłaszcza w ostatnim tygodniu ilość zasłabnięć na influenzę, przewyższyła ilość wypadków w czasie panującej epidemji w roku 1918.

Na szczęście, influenza w tym roku jest bardzo lekka i procent umierających, jest w porównaniu mniejszy jak w 1918 roku. Od 1 stycznia blisko 35 tysięcy ludzi chorowało lub choruje na influenzę i 6,842 na zapalenie płuc.

Z tego wypadków śmierci było od 1 stycznia 663 z powodu influenzy i 1770 z powodu zapalenia płuc.

W roku 1918 podczas epidemji w jednym tylko miesiącu było 29.698 zasłabnięć, a z tego aż 1267 wypadków śmierci na influenzę. Czyli, że śmiertelność z powodu influenzy w 1918 była przeszło dwa razy większą jak obecnie.

Według zdań lekarzy, niebezpieczeństwo influenzy minie w najbliższych kilku tygodniach.

O PODSTAWY POROZUMIENIA LITEWSKIEGO.

(„Nasz Kraj").

W artykule niniejszym nie chcę bynajmniej nakreślać jeszcze jednego projektu ugody polsko - litewskiej. Chodzi mi jedynie o stwierdzenie pewnych faków, uniemożliwiających już tylko porozumienie, ale nawet zrozumienie się wzajemne polaków i litwinów. Tam bowiem, gdzie każda z dwuch stron, prowadzących spór jakoś posługuje się wręcz odmiennym nieraz sprzecznym tłumaczem samych wyrazów, używanych w sporze, należy przedewszystkiem ustalić ich znaczenie. Bez tego bowiem niemożliwą jest żadna poważna wymiana zdań, gdyż intelokutorzy sprawiają wrażenie mówiących dwoma rozmaitymi językami. Zwłaszcza zaś, jeśli to dotyczy najbardziej podstawowych pojęć zakresu przedmiotu sporu. A tak jest właśnie w sporze polsko-litewskim, jak zaraz zobaczymy.

1. Wyraz „etnograficzny" w zupełnie innym znaczeniu jest używany przez polaków, — w zupełnie zaś innym przez polityków litewskich. — Pierwszy, zgodnie z praktyką całego świata, utożsamiają wyraz „etnograficzny" z wyrazem „językowy". A więc obszar etnograficzny jakiejś narodowości — to terytorjum, na którem większość ludności obecnie mówi językiem tej narodowości. W ten sposób Czechy etnograficzne, Bułgaria, Serbja, Rumunja i t.d. — to obszary, zamieszkane przez ludność w większości mówiącą dziś po czesku, bułgarsku, po serbsku, po rumuńsku i t.d. Do Czech etnograficznych należą polacie Czech zgermanizowane, do Serbji etnograficznej — zbałkanizowane, do Polski etnograficznej — te kresy Poznańskiego i Śląska, które uległy germanizacji, choćby w ostatnich jakkudziesięciu latach. Tak samo polak, mówiąc o Litwie etnograficznej, ma na myśli obszar ziemi, zamieszkany przez ludność w większości swej mówiącą dziś po litewsku, a więc gub. Kowieńska bez wschodniej częśśi powiatu jezioro-wskiego, północne powiaty gub. Suwalskiej i kresy powiatów trockiego, wileńskiego i święciańskiego gub. Wileńskiej, oraz zamieszkany przez litwinów pasek Prus Wschodnich. Inaczej zupełnie zapatrują się na tę sprawę politycy litewscy. Uważają oni za etnograficzną Litwę nie tylko te obszary, na których ludność mówi po litewsku, ale i wszystkie te ziemie na których, zdaniem ich ludność jest pochodzenia litewskiego, choćby wcale języka litewskiego dziś nie znała. To też do Litwy etnograficznej zaliczają oni Wilno, Grodno, Nowogródek, Suwałki, Białystok i t.d. Ponieważ przy zagarnianiu obszarów, pozbawionych ludności, mówiącej dziś po litewsku, musi panować najzupełniejsza dowolność ,przeto na mapach litewskich Litwa „etnograficzna" występuje w coraz to innej postaci, wprowadzając w rozpacz zwłaszcza cudzoziemców, niepodejrzewających zwykle że litwini używają wyrazu „etnograficzny" w całkiem innym znaczeniu, niż wszyscy inni politycy na całym świecie. Tak, cudzoziemiec, widząc na mapie wydanej przez delegację Taryby na konferencję pokojową, Suwałki, Grodno, Wilno, Nowogródek, Oszmianę, Dyneburg na terytorjum oznaczonym jako "etnographiquement purement lituaniens", myśli, że istotnie ludność tego obszaru mówi po litewsku, gdy w rzeczywistości niema tam zupełnie litwinów, albo stanowią znikomą domieszkę ludności.

2. Wyrazy „litwin" i „litewski" są używane w odmiennych znaczeniach przez polaków i litwinów. Politycy litewscy skłonni są uważać za litwinów wszystkich obywateli tego obszaru, który oni uznają za wchodzący w skład uznanego przez nich państwa litewskiego. Polacy dawniej uważali za „litwinów" wszystkich mieszkańców W. Ks. Litewskiego bez różnicy narodowości i języka, czy oni pochodzili z Telsz czy z Brześcia, z za Orszy, czy z pod Połągi. — I dziś jeszcze to tradycyjne miano przeciwstawiając „litwinów" nie polakom, lecz „koroniarzom" do pewnego stopnia jest w użyciu, choć coraz bardziej zanika wobec wzrostu narodowego ruchu litewskiego. Dziś polak, mówiący o litwinach, używający przymiotnika „litewski", coraz rzadziej ma na myśli mieszkańców dawnego W. Ks. Litewskiego, coraz częściej stosuje go jedynie do litwinów, mówiących po litewsku, mieszkających na litewskim obszarze językowym.— Gdy tedy politycy litewscy skłonni są uważać za polaków niemal tylko przybyszów z Królestwa albo Galicji czy Poznańskiego, odmawiając masie ludności, mówiącej po polsku, a mieszkającej na Litwie, miana polaków („ludność, mówiąca po polsku", „litwini języka polskiego" itd.) — polacy, przeciwnie, uważają za polską całą ludność, mówiącą po polsku, bez względu na jej pochodzenie. Stąd różnica w obliczaniu ludności polskiej: tam, gdzie polacy widzą większość polską, politycy litewscy dowodzą, że niema ich ponad 4—5 procent.

3. Samo pojęcie Litwy wobec rozbieżności poglądów polskich i litewskich inaczej przedstawia się w umysłach polskich, inaczej w litewskich. Polacy znają tylko dwie Litwy: etnograficzną i historyczną. Albo obszar, zamieszkany przez ludność mówiącą po litewsku, — albo terytorjum W. Ks. Litewskiego (to ostatnie występuje niekiedy pod nazwą Litwy i Białej Rusi). Wiemy już, że litwini za etnograficzną Litwę uważają coś zgoła odmiennego, niż polacy, — to też, skoro polityk litewski używa wyrazu „Litwa" — nie oznacza to ani Litwy historycznej (w znaczeniu ogólnie przyjętym, językowym), tylko ten obszar, który się uważa za terytorjum państwa litewskiego, utworzonego przez okupacyjną władzę niemiecką w r. 1917. Ponieważ państwo to de jure nie jest przez nikogo jeszcze uznane, ponieważ granice jego nie są ustalone ani prawnie, ani faktycznie, przeto mamy tu do czynienia z czymś jeszcze płynnym, co do czego nawet sami politycy litewscy nie mają żadnej pewności.

Takich różnic elementarnych w samej nomenklaturze politycznej polaków i litwinów znalazłoby się więcej, — poprzestaję jednak na powyższych na dowód wielkich trudności, jakie nasuwa sprawa już nie tylko porozumienia się, ale wprost zrozumienie się wzajemnego polityków polskich i litewskich.

Leon Wasilewski.

CZYTAJCIE "NOWY ŚWIAT"
Najświeższe wiadomości z Polski, Ameryki i całego świata!

DR. B. HOHENBERG

Słynny lekarz ze starego kraju, a ogólnie znany w New Yorku i okolicy, leczy z najlepszym i pewnym skutkiem wszelkie niedomagania żołądkowe, piersiowe, wątroby, nerek, różne objawy reumatyzmu, hemoroidy, różne zatrucia krwi, choroby skórne i zaraźliwe.

Dokonywa wszelkich ciężkich operacji u mężczyzn, kobiet i dzieci w swoim ofisie, lub w prywatnym szpitalu. Specjalnie zaś przepuklinę i ślepą kiszkę (Appendicitis) przy pomocy specjalisty-chirurga z Wiednia.

Ktoby nie mógł przyjść osobiście, niech listownie opisze z całym zaufaniem swą chorobę, a dostanie uczciwą, bezpłatną poradę. Na odpowiedź proszę załączyć znaczek pocztowy.

DR. B. HOHENBERG
304 SECOND AVENUE,
(pomiędzy 17 i 18 St.)
NEW YORK CITY.

Godziny ofisowe:
Codziennie od godziny 9-ej rano do godziny 8-ej wieczorem.
Telefon: Stuyvesant 1882.

L. JAKUBOWSKA
AKUSZERKA

zawiadamia, iż przeprowadziła się i mieszka obecnie p. n. 414 E. 6-ta ul. w New Yorku.

WIEC KRAWCÓW I KRAWCZYŃ.

Urządza Wydział Krawiecki przy Stowarzyszeniu Mechaników Polskich w Ameryce, we wtorek dnia 3 lutego rb. w sali „Echo" ob. Katza, 431 E. 6-ta ulica.

Początek o godzinie 8-ej wieczorem. Wstęp wolny.

PORT CHESTER, N. Y.

Stowarzyszenie Mechaników Polskich, urządza zebranie w środę, dnia 4-go Lutego na sali parafjalnej o godzinie 7-ej wieczorem, na którem przemawiać będzie ob. H. Boguszewski, obecny organizator okręgu New Yorskiego. Wszyscy proszeni są o przybycie.

DROBNE OGŁOSZENIA.

POTRZEBA MĘŻCZYZN (Help Wanted Male)

ROBOTNIKÓW
200 ROBOTNIKÓW
ROBOTNICY
50 CENTÓW NA GODZINĘ
TAKŻE POMOCNIKÓW
54 CENTÓW NA GODZINĘ
Dobra sposobność wyuczenia się fachu budowania okrętów.
ZGŁOSIĆ SIĘ NATYCHMIAST
SUBMARINE BOAT CORP.
NEWARK BAY SHIPYARD
PORT NEWARK, N. J.

Służba kolejowa wprost do naszych "yardów" przez Jersey Central od Liberty St. w New Yorku. Jazda trwa 25 minut. Pociągi odchodzą o: 6:13, 6:30, 6:40 i 7:53. — Opłata kolejowa kosztuje tam i z powrotem $1.25 tygodniowo, lub Tunele pod Hudson River. do Park Place w Newarku a potem brać tramwaj lub "bus" na miejsce. (6

MASZYNISTY DOPASOWYWACZA RUR (PIPE FITTER)
doświadczonego potrzeba
także człowieka doświadczonego przy stolarstwie. Dobra zapłata, stałe zatrudnienie.
WILLIAMSBURG CHEMICAL CO.
230 Morgan Ave. B'klyn. (3

DO PRZĘDZENIA potrzeba doświadczonych na jedwab. Stała eosada możn azarobić od $60 do $70 tygodniowo. Zgłoszenia: Perfect Silk Mills 51 Jackson Ave. L. I. City. (3

POTRZEBA
CHŁOPCÓW
DO SPRZEDAWANIA
GAZET
Zgłoszenia:
"NOWY ŚWIAT"
424 E. 9th St.

DROBNE OGŁOSZENIA.

DO PODSTAW domowych potrzba robotników. Zgłosznia gotowe do pracy. Stengel & Rotschild, Main and Kossuth Sts., Newark, N. J. (3

ROBOTNIKÓW
ZGŁOSZENIA:
U.S.RAILROAD ADMINISTRATION
HUDSON & MANHATTAN POWER HOUSE
WASHINGTON & 1st STS,
JERSEY CITY, N. J.
albo
ENGINE ROOM
HUDSON TERMINAL BLDG.
30 CHURCH ST., N. Y. (3

ROBOTNIKÓW potrzeba stała praca, $2 tygodniowo ekstra bonus za pełen czas tygodniwoy. Zgłoszenia: John C. Wiarda & Co., 273 Green Street, Brooklyn. (3

PRASOWACZY doświadczonych na żakiety i spodnice. wyższych i niższych prasowaczy. Rosenfeld Zimet, 99 Madison Ave. (3

POMOCNIKÓW MOULDERÓW
stała praca na maszynach. dobra płaca
Tuttle & Bailey, Berry and North 10 Sts., Brooklyn. (3

WYRABIACZY KABINETÓW
Dobra płaca
Stała praca.
HARRIS KATZ & SON
132 Prince St., City. (7

TRZEWIKI—pierwszych i drugich lasterów na damskie obuwie. Stała praca. Wickert & Gardiner, Atlantic and Schenectady Ave. B'klyn. (7

DOŚWIADCZONYCH PRACOWNIKÓW
DO WYKOŃCZANIA NIPPER'ÓW
Doświadczonych na stalowe nippery
Do wykończania nożyczek
doświadczonych na nożyczki cuticle
Zgłoszenia pod
684 SOUTH 17th ST.
Newark, N. J. (7

DO WARSZTATU I SZRUBSTAKA
potrzeba doświadczonych mężczyzn.
Mott Sand Blast Mfg. Co. 4 Frost St. Brooklyn. (4

DO TOPIENIA
TAKŻE
ROBOTNIKÓW POTRZEBA
DO FOUNDRY MOSIĄDZU
CORNER 5th & BERGEN STREETS
HARRISON, N. J. (4

DO trzewików, pierwszych i drugich lasterów potrzeba na pierwszorzędne damskie obuwie. I. Mille, 1 Carlton Ave. Brooklyn. (10

MASZYNISTÓW
ROBOTNIKÓW
POTRZEBA NATYCHMIAST
BETHLEHEM STEEL CO.
BETHLEHEM PA.
do śrubsztaka, świdra, slotterów i die sinkerów, także ogromną ilość robotników. Zgłosić się do:
COMPANY'S OFFICE
14 GREENWICH ST. N. Y. C.
OTWARTE CODZIENNIE
od 8.30 do 4.30. (4

MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
MĘŻCZYZN
DO NASZEGO
DEPARTAMENTU MASZYN KUCHENNYCH
ZGŁOSZENIA:
EMPLOYMENT DEPARTMENT
FLINCKOTE & CO.
EAST RUTHERFORD,
NEW JERSEY. (3

POMOCNIKÓW
na "die casting" maszyny
Doświadczenie nie konieczne
Gorąca i ciężka robota.
Dobra zapłata i promocja co sześć miesięcy. Świetna nader sposobność.
DOEHLER DIE CASTING CO.
Court & 9th Sts. B'klyn. (9

TRZEWIKI
DOŚWIADCZONYCH
DOPASOWYWACZY CHOLEW
OBCASÓW
DO CZYSZCZENIA
I REPERACJI
TAKŻE LASTERÓW
OTWARTA FABRYKA
NIEMA ROZRUCHÓW
STONE SHOE MFG. CO.
511 EAST 72nd ST. (5

PEPŁOWSKI POWIADA

KTO CHCE DOM SWÓJ ROZWESELIĆ, NIECH ZWIEDZI SKŁAD GRAMOFONÓW JANA STOJOWSKIEGO

Są tam gramofony różnego wyrobu, jak również największy wybór rekordów na Brooklyn i okolice w dwu-piętrowym składzie, w którym mieści się wyb óa Gramofonów i jest jeszcze za mały dla pomieszczenia klijenteli.

Pięć lat egzystencji daje najlepszą gwarancję, za rzetelność prowadzenia.

Kto raz zwiedził skład Stojowskiego, zostaje stałym odbiorcą i sprowadza swoich przyjaciół.

Za gotówkę lub na łatwe spłaty można wybrać Gramofon do gustu.

Dodajemy rekordy do każdego Gramofonu na spłaty.

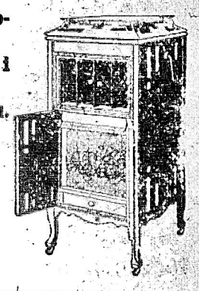

JAN STOJOWSKI
579 GRAND STREET
BLISKO LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefon: STAGG 903.

Drobne Ogłoszenia.

POTRZEBA dobrych rzeźników do sklepu korporacyjnego. Dobra płaca wymagana rekomendacja i fach. Zgłoszenia listowne. Podać swoje ceny w zakrytej ofercie. Na P. P. Moi Korpo K. Broniszewski 311 Water St., Brooklyn, N. Y. (9

POTRZEBA KOBIET (Help Wanted Female)

DO PRZĘDZENIA doświadczonych na jedwab. Stałe posady, można zarobić $60 do $70 tygodniowo. Zgłoszenia: Perfect Silk Mills, 51 Jackson Ave., L. I. City. (3

POKOJÓWKI
Dobra zapłata,
włącznie z pokojem i jedzeniem
Zgłoszenia do: Housekeeper
HOTEL GOTHAM
5th Ave. & 55th Street. (4

OPERATOREK
DZIEWCZĄT I KOBIET
do szycia bawełnianych ubrań.
5 dni w tygodniu, dobra zapłata, stała praca.
HAYS & GREEN
795 East 135th St.
2 bloki na wschód od So. Boulevard. (7)

POTRZEBA młodych DZIEWCZĄT do nauki. świetna sposobność z promocją. Dobra zapłata, Muszą mieć papiery robocze. Zgłoszenia: United Ribbon Co., 187 Franklin St. Paterson, N. J. (3

DO PRZĘDZENIA JEDWABIU i początkujących potrzeba. Płacimy w czasie nauki. Zgłoszenia do:
HARRISON TEXTILE WORKS
329 Adams Street
Newark, N. J. (7

DZIEWCZĄT I KOBIET
POTRZEBA
Także na częściowy czas robotnie
48 godzin tygodniowo.
Przyjemne warunki
Szybka promocja
Pół dnia w soboty.
COLUMBIA PAPER BAG CO.
3rd St. & Van Alst Ave.
Long Island City. (3

DZIEWCZĄT potrzeba do naszywania na kartki perłowych guzików. Robotę wydajemy do domów, z dobrą zapłatą. Neptune Button Co. 1181 Broadway, near 28th St. (3

DZIEWCZĄT DZIEWCZĄT
potrzeba do departamentu napełniania butelek. Dobra zapłata,
Stała praca.
Zgłoszenia cały tydzień
MALTINE CO.
8th Ave. & 18th St
Brooklyn. (3

OPERATOREK
potrzeba, do pracy przy ubraniach kąpielowych. Stałe posady i dobra zapłata. Zgłoszenia cały tydzień.
CENTURY BATHING SUIT CO.
123 Powell St. B'klyn. (3

DZIEWCZĄT DO SREBRA
ZMYWACZEK NACZYŃ
10 godzin pracy dziennie. Niedziele wolne. Dobra zapłata, świetne warunki pracy.
WHYTES RESTAURANT
145 FULTON ST. (3

DZIEWCZĄT DO POSYŁEK.
we fabryce czapeczek dziecięcych.
JACOB AUSLANDER
160 — 5th Avenue (3

DZIEWCZĄT POTRZEBA
do nauki przy sortowaniu perłowych guzików. Czysta, stała praca w budynku ofisowym. Płacimy za święta. Dobra płaca. Zgłoszenia: B. Schwanda & Son, 928 Broadway. (7

SEKRETA BOGATYCH PAŃ
Dlaczego One Zawsze Wyglądają Młodo?
SPRÓBUJ I TY

Czy chcesz, by inne kobiety były zazdrosne o Twą piękność? Czy pragniesz by Cię uwielbiali mężczyźni młodzi i starzy?— Dbaj o piękność Twą a dojdziesz do celu. Zwróć się do nas, a będziemy Ci w tem pomocni. Najnowszym systemem usuwamy z twarzy i innych części ciała niepotrzebne włosy tak, że nie pozostanie po nich śladu. — Nasza wyjątkowa metoda uwalnia cerę od pryszczy, wągrów, liszaji, od dziobów po ospie i innych nieczystości. Nasz jedyny środek pomaga Ci do wspaniałych bujnych włosów; nie potrzeba ci sztucznych warkoczy, jak możesz mieć własne za małym kosztem.

Nasze wyjątkowe lekarstwo działa w SPECJALNY SPOSÓB na rozwój pięknego, pełnego biustu. Nie będzie Cię kosztować wiele. Za małą cenę i w krótkim czasie możesz stać się cudem piękności.

Zgłoś się do nas osobiście, lub napisz zaraz dziś, a damy DARMO wskazówki "JAK" i "CO".

THE SPARROW CHEMICAL CO.
196 EAST 4th STREET, (N. S.) NEW YORK, N. Y.

DROBNE OGŁOSZENIA.

DZIEWCZĄT DZIEWCZĄT
DZIEWCZĄT
Niezwykła sposobność przy lekkiej pracy fabrycznej, przyjemne otoczenie, doświadczenie zbyteczne. Można zarobić od $16 do $25 tygodniowo. — Simon, 350 West 38th Street. (3

KOBIET
do szorowania malowanych i marmurowych podłóg; $35 miesięcznie, pożywienie i mieszkanie u siebie. Zgłoszenia do: Housekeeper
HOTEL GOTHAM
5th Ave. & 55th Street. (4

DZIEWCZĄT do pakowania ciastek, 48 godzin, dobra zapłata, doświadczenie zbyteczne. Ward Baking Co., 4th Ave. and 15th St. Newark, N. J. (3

OPERATOREK
OPERATOREK
na dziecięce sukieneczki; stała praca przez cały rok. W fabryce lub w domu. Zgłoszenia cały tydzień.
CHALK CHILDRENS WEAR
2003—7th Ave. near 120 St. (4

DZIEWCZĄT I KOBIET
do pracy w sanitarnej fabryce.
Doświadczenie nie konieczne.
Sposobność do zarobienia
$13 do $18 tygodniowo.
Godziny od 8 rano do 5 pp.
Pół dnia w soboty,
PUBLIC SERVICE CUP CO.
41st St. & 2nd Ave.
B'klyn, New York. (3

DZIEWCZYNY POTRZEBA
do ogólnej pracy domowej. Dobra zapłata, i stała posada. Zgłoszenia rano.
J. G. MARTIN
498 East 29th St.
Paterson, N. J. (3

DZIEWCZĄT I KOBIET
do nauki wyrabiania jedwabnych nakrywek na lampki. $2 dziennie podczas nauki. Szybka promocaj. Fulton Lampshade, 1648 Broadway, near 51 Street. (1-3-5)

DO NAUKI
na jedwabne nakrywki na lampki. $2 dziennie podczas nauki. Szybka promocja. Fulton Lampshade Co., 1648 Broadway, near 51st St. (1-3-5)

DO RĘCZNEGO SZYCIA
jedwabnych nakrywaczek na lampki. $2 dziennie podczas nauki, szybka promocja. Fulton Lampshade Co., 1648 Broadway, near 51 Street. (1-3-5)

NAKRYWKI NA LAMPKI
początkujących dziewcząt na nakrywki lampkowe. $2 dziennie podczas nauki, szybka promocja. Fulton Lampshade Co., 1648 Broadway, near 51st Street. (1-3-5)

OPERATOREK na koszule i kolanowe spodnie. Maszyny Singer. Spalding, 6th Ave. & Pacific St. B'klyn. (3

DZIEWCZĄT POTRZEBA
do lekkiej pracy na prasy guzikowej; dobra zapłata, przyjemne otoczenie. Nowy budynek fabryczny. Zgłoszenia
WALDES & CO.
Amable & Creek St. L. I. City. (4
near Hunters Point Subway station

DZIEWCZĄT potrzeba do szycia chusteczek. Dobra zapłata w czasie nauki. Czysta, przyjemna robota. H. Rosenthal & Co. 235 New Brunswick Av. Perth Amboy, N. J. (8

KOBIET POTRZEBA
do pracy w piekarni.
Zgłoszenia:
20 Johnson Street
Newark, N. J. (3

POKOJÓWEK KĄPIELOWYCH
$30 miesięcznie, pokój i pożywienie.
Zgłoszenia do: Housekeeper
HOTEL GOTHAM
5th Ave. & 55th Street. (4

WYKOŃCZAREK
FASTRYGACZEK
i do guzoków przyszywania na palta dla chłopców
Stała praca, dobra zapłata.
LANDERSMAN
127 Varet St. B'klyn. (5

DZIEWCZĄT I KOBIET
Dobra zapłata na początek także bonus. Doświadczenie zbyteczne
BROWN GARMENT CO.
44 Jamaica Ave. B'klyn. (5

DZIEWCZĄT potrzeba, które mają trochę doświadczenia na motorowe maszyny do szycia. Stała praca. Roth Mfg. Co., 130 West 17th St. (5

DZIEWCZĄT i kobiet potrzeba do pomocy w kuchni. Dobre obchodzenie się i płaca. Restaurant, 1380 — 1st Avenue. (4

POTRZEBA polskiej młodej dziewczyny, mówiącej i piszącej polskim i angielskim językiem, do pomocy przy domowej pracy. Proszę zgłosić się do: Dr. A. W. Rusin, 296 — 17th St. So. Brooklyn, N. Y. (6

POSZUKUJĘ Piotra zaremby. Ważne sprawy z kraju. Zgłosić się pod nr. 421 E. 9 ulica, 2 piętro New York. Przedzimirska. (5

DO KRAJU

Kto chce pracować na okręcie kilka godzin dziennie, przy lekkiem zajęciu, niech się zwróci do:
GREENWICH LABOR AGENCY
129 Greenwich St.
New York, N. Y.